

Aan de besturen van de ZLTO-afdelingen Moerdijk en Amerstreek

t.a.v. [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

De afgelopen periode is door de ZLTO-afdelingen hard gewerkt aan de landbouwvisie Powerport regio Moerdijk. In de landbouwvisie wordt het perspectief geschetst van de sector en wordt een standpunt ingenomen met betrekking tot de ontwikkelingen in de Powerport regio Moerdijk.

Op 1 juli hebben wij de definitieve versie van de landbouwvisie van u ontvangen. Wij willen u graag complimenteren met het proces van de afgelopen maanden en het resultaat wat er nu ligt.

Met deze brief geven wij een eerste, korte reactie op de landbouwvisie. In de periode tot december 2025 zullen we hierover uitgebreid met elkaar in overleg gaan.

In de visie wordt het perspectief beschreven van de diverse agrarische deelsectoren. Dat perspectief is opgesteld in nauw overleg met veel agrarische ondernemers uit de regio. Het perspectief geeft een goed beeld van de transitie die momenteel gaande is in de landbouw en de ambitie die de regionale ondernemers daarbij hebben. Het is goed om te lezen dat de ondernemers een hoog ambitieniveau hebben als het gaat om de ontwikkeling van de sector tot een duurzame bedrijfstak waar op een toekomstbestendige manier hoogwaardig voedsel wordt geproduceerd. Wij stellen vast dat er sprake is van een sterke sector met ambitie en perspectief voor de toekomst

In de visie is ook het standpunt opgenomen van de ZLTO ten opzichte van de ontwikkelingen in de Powerportregio. Wij zijn blij dat de ZLTO kiest voor een constructieve aanpak. De ZLTO wil graag haar kennis inbrengen en constructief meedenken over de ontwikkelingen in de Powerportregio. Coproductie heeft daarbij uw voorkeur boven meepraten.

U stelt in uw visie terecht een aantal belangrijke voorwaarden. Die voorwaarden zijn verdeeld naar 4 thema's. In de uitwerking van de visie zijn deze voorwaarden in de vorm van 'gereedschappen' opgenomen. Graag reageren wij op de door u benoemde thema's.

Thema 1. Strategische structuurontwikkeling

U stelt als voorwaarde dat de ruimteclaim en ingebruikname van agrarische gronden efficiënt en transparant moet plaatsvinden. De ruimtelijke structuur van de agrarische

gronden moet versterkt uit de transitie komen. De beschikbaarheid van een agrarische gebiedsmanager is daarbij erg belangrijk.

Wij onderschrijven het uitgangspunt dat structuurversterking van de landbouw een belangrijk uitgangspunt moet zijn voor de Powerport-ontwikkeling. Daarbij willen we samen met de ZLTO de mogelijkheden verkennen van een toekomstbestendige gebiedsontwikkeling. Een sterke landbouwstructuur met toekomstbestendige bedrijven is daarbij het uitgangspunt. We willen samen met de ZLTO ook verkennen welke ontwikkelingen zich in het Powergebied nog meer voordoen en welke ruimtelijke gevolgen dat heeft. Daarbij kan gedacht worden aan natuur- en watercompensatie maar ook aan thema's als waterveiligheid, verzilting en klimaatadaptatie.

De aanwezigheid van een agrarisch omgevingsmanager met kennis van zaken is belangrijk voor dat proces. Wij ondersteunen dan ook de aanstelling van zo'n omgevingsmanager gedurende de participatiefase.

Thema 2 Slimme keuzes

Onder het thema 'slimme keuzes' stelt u een aantal voorwaarden die het principe van een sterke landbouwstructuur in praktische zin mogelijk moet maken. U legt daarbij onder meer een relatie met water- en natuurcompensatie en een 'slimme' aanleg van energie-infrastructuur door het gebied.

Graag willen wij de komende periode met u zoek gaan naar deze en andere 'slimme keuzes'. U mag van ons wat dat betreft een open houding verwachten en de bereidheid om samen te zoeken naar creatieve oplossingen die uiteindelijk zijn gericht op het versterken van de landbouwstructuur.

Thema 3 Ruimhartige compensatie

U stelt als voorwaarde dat er een ruimhartige compensatie komt voor grondgebruik- en verlies. De eerdergenoemde strategische structuurversterking is daarbij leidend. Er moet (financiële) ruimte komen om te komen tot een optimale herinrichting van het agrarisch gebied. Ook vraagt u om het prioritair scheppen van stikstofruimte voor de agrarische bedrijven in het gebied, investeringen in bodem, water en biodiversiteit en een goede stoppers- en verplaatsingsregeling

Over deze voorwaarden zullen in een later stadium, na het participatieproces en het richtinggevend BO-besluit, afspraken met u worden gemaakt. U mag van ons een

basishouding verwachten die zorgt voor een eerlijke, billijke en structurele vergoeding voor compensatie van grondgebruik- en grondverlies. Het is ook ons uitgangspunt dat de structuur van de landbouw, als onderdeel van proces van gebiedsontwikkeling, versterkt uit de transitie moet komen. Het gebied waarnaar we dan kijken zal samen met u worden vastgesteld.

Thema 4 Participatie

Het vierde thema heeft betrekking op de positie van ZLTO binnen de Ontwerptafel. Het is uw inzet om een constructieve en relevante bijdrage leveren aan het proces van de Ontwerptafel.

U geeft aan een serieuze gesprekspartner te willen zijn, vergelijkbaar met de energie en de industrie. U geeft ook aan het belangrijk te vinden dat er mét u in plaats van óver u gepraat wordt. Vertrouwen en openheid zijn daarbij belangrijk.

Wat ons betreft is dat vanzelfsprekend. Wij realiseren ons dat de ontwikkelingen in de Powerportregio grote impact hebben op de agrarische sector. Wij zijn blij met uw constructieve houding. U mag van ons verwachten dat wij de inbreng van de ZLTO zeer serieus nemen en met u willen werken aan toekomstgerichte oplossingen en een sterke landbouwstructuur.

De afgelopen weken zijn met u over dit onderwerp diverse gesprekken gevoerd.

Afgesproken is dat de inzet van een agrarisch gebiedsmanager zal worden gefaciliteerd door de Ontwerptafel. Inmiddels is [REDACTED] gestart in die rol.

Verder is afgesproken dat de agrarisch gebiedsmanager actief mee gaat draaien in de op te richten werkgroep 'agrarisch landschap' en ook betrokken zal worden bij relevante onderwerpen in de andere werkgroepen. Als er agrarische onderwerpen op de agenda van de kerngroep zelf staan, dan zal de Omgevingsmanager worden uitgenodigd om deel te nemen aan het overleg.

Bij de ZLTO leeft de wens om ook op bestuurlijk niveau goed aangesloten te zijn. Zowel door wethouder [REDACTED] als door wethouder [REDACTED] is aangegeven dat zij een rol als aanspreekpunt willen spelen. Verder wordt er (ambtelijk) een regulier overleg ingepland met het bestuur van de ZLTO om voortdurend goed op de hoogte te zijn van de ontwikkelingen.

Verschillende belangen

Met u is gesproken over de ingewikkelde puzzel die de komende jaren moet worden gelegd.

De Powerport-ontwikkeling is een langdurige gebiedsontwikkeling met diverse en tegengestelde belangen. De impact voor de landbouw is groot door het verlies van landbouwgrond en door de doorsnijding van het gebied met grootschalige energie-infrastructuur. Ondertussen zullen de omstandigheden wijzigen en zullen nieuwe uitdagingen ontstaan.

Het gaat om een proces van integrale, gebiedsgerichte ontwikkeling, waarbij de belangen van de agrarische sector gewogen moeten worden met andere belangen. Het is goed dat de ZLTO vanuit een constructieve houding aangeeft kritisch te zijn op de onderwerpen die de sector aangaat.

De voorliggende landbouwvisie en de constructieve, kritische houding van de ZLTO vormen wat ons betreft een goede basis voor een langdurige samenwerking rond de opgaven van de Powerportregio Moerdijk.

Ik hoop hiermee voor dit moment namens de stuurgroep voldoende te hebben gereageerd op de landbouwvisie. Nogmaals complimenten met het mooie resultaat en ik zie onze samenwerking met vertrouwen tegemoet.